

Jak przygotować arkusz organizacji zgodnie z prawem?

r.pr. Justyna Świder

PODSTAWY

Czym jest arkusz organizacji?

Arkusz organizacji to fundamentalny dokument zarządczy, który szczegółowo określa funkcjonowanie szkoły lub przedszkola w nadchodzącym roku szkolnym. Dokument ten stanowi podstawę planowania kadrowego, organizacyjnego i finansowego placówki oświatowej.

Jest to wiążące narzędzie, które określa konkretne parametry działalności edukacyjnej — od liczby oddziałów i godzin zajęć po przydziały nauczycieli i wymiar zatrudnienia. Poprawne sporządzenie arkusza ma bezpośredni wpływ na legalność funkcjonowania placówki oraz realizację obowiązków określonych w prawie oświatowym.

Zakres dokumentu

Szczegółowa organizacja nauczania, wychowania i opieki na dany rok szkolny

Charakter prawny

Dokument wiążący, wymagający zatwierdzenia przez organ prowadzący

PRZEPISY

Podstawa prawna — ustawa Prawo oświatowe

Art. 110 [Arkusze organizacji szkoły i przedszkola]

Arkusze organizacji szkoły i przedszkola określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym.

Przepis art. 110 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. — Prawo oświatowe stanowi punkt wyjścia dla całego procesu tworzenia arkusza organizacji. Ustawa ta w sposób ogólny definiuje cel i funkcję dokumentu, pozostawiając szczegółowe regulacje aktom wykonawczym.

Zrozumienie tej definicji ustawowej jest kluczowe dla prawidłowego przygotowania arkusza. Dokument nie może ograniczać się wyłącznie do danych liczbowych — musi kompleksowo odzwierciedlać organizację wszystkich trzech podstawowych funkcji placówki: nauczania (realizacja podstawy programowej), wychowania (oddziaływania wychowawcze) oraz opieki (zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia).

Znaczenie arkusza w systemie oświaty

Dokument fundamentalny

Arkusz organizacji stanowi jeden z podstawowych dokumentów określających zasady funkcjonowania szkoły, przedszkola lub placówki. Jego znaczenie wykracza daleko poza wymiar formalny — to narzędzie strategicznego zarządzania placówką.

Roczny charakter planowania

Dokument jest opracowywany na dany rok szkolny i w swojej treści zawiera przede wszystkim określenie liczby oddziałów w danej szkole, liczby godzin zajęć oraz przydział tych godzin poszczególnym nauczycielom.

Podstawa decyzji organizacyjnych

Na podstawie arkusza podejmowane są kluczowe decyzje dotyczące zatrudnienia, wymiaru etatów, organizacji klas oraz alokacji środków finansowych. Błędy w arkuszu mogą prowadzić do problemów prawnych i organizacyjnych w trakcie całego roku szkolnego.

Podstawy prawne tworzenia arkusza

Proces tworzenia arkusza organizacji reguluje rozbudowany system przepisów prawnych. Znajomość tych regulacji jest niezbędna dla zapewnienia legalności i kompletności dokumentu.

Prawidłowe sporządzenie arkusza wymaga uwzględnienia nie tylko ustawy Prawo oświatowe, ale także szeregu rozporządzeń wykonawczych, które szczegółowo określają poszczególne elementy organizacji placówki. Dodatkowo znaczenie mają uchwały jednostek samorządu terytorialnego, które mogą precyzować zasady obowiązujące w danej gminie czy powiecie.

01

Ustawa Prawo oświatowe

Podstawowe zasady i podmioty uczestniczące w procesie

03

Karta Nauczyciela

Zasady zatrudnienia i wymiaru pensum nauczycieli

02

Rozporządzenia MEN/MEiN

Szczegółowe wymagania dotyczące organizacji i ramowych planów nauczania

04

Uchwały JST

Lokalne regulacje dotyczące obniżek i rozliczeń godzin

PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE

Kluczowe akty prawne — część pierwsza

L.p.	Nazwa aktu prawnego	Jednostka redakcyjna	Zakres regulacji
1.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe	art. 109, art. 110	Podmioty uczestniczące w opracowaniu arkusza, ogólne zasady tworzenia
2.	Rozporządzenie MEN z 28.02.2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli	§ 5, § 6, § 7, § 8, § 13, § 17	Maksymalna liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych i klasach I-III (w tym integracyjnych i specjalnych), maksymalna liczba dzieci w świetlicy szkolnej, organizacja internatu, klasy łączone, treść arkusza i terminy jego sporządzania, aneksy do arkusza

Powyższe akty prawne stanowią fundament systemu prawnego regulującego tworzenie arkusza organizacji. Ustawa Prawo oświatowe definiuje podstawowe ramy, natomiast rozporządzenie szczegółowo określa wymogi organizacyjne, których musi przestrzegać każda publiczna szkoła i przedszkole.

Kluczowe akty prawne — część druga

L.p.	Nazwa aktu prawnego	Jednostka redakcyjna	Zakres regulacji
3.	Rozporządzenie MEN z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół	całość	Ramowe plany dla poszczególnych szkół, w tym zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, wymiar godzin do dyspozycji dyrektora, zasady przedłużania okresów nauki
4.	Rozporządzenie MEN z 14.04.1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach	§ 8	Wymiar godzin zajęć lekcji religii i etyki
5.	Rozporządzenie MEN z 12.08.1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka	§ 1, § 3	Określa klasy, w których realizowane są zajęcia, określa liczbę godzin w każdym roku szkolnym

Ramowe plany nauczania stanowią kluczowy element planowania organizacji zajęć. Wprowadzone w 2024 roku zmiany wymagają szczególnej uwagi przy sporządzaniu arkusza na rok szkolny 2026/2027.

Kluczowe akty prawne — część trzecia

L.p.	Nazwa aktu prawnego	Jednostka redakcyjna	Zakres regulacji
6.	Rozporządzenie MEN z 9.08.2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach	§ 1, § 6-19, § 20 ust. 6	Określa podmioty organizujące pomoc psychologiczno-pedagogiczną, formy udzielania pomocy, zindywidualizowana ścieżka kształcenia, zasady ustalania wymiaru godzin zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej
7.	Ustawa z dnia 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela	art. 9d ust. 8, art. 42, art. 42a, art. 42d	Podanie informacji liczby nauczycieli przystępujących do postępowań egzaminacyjnych lub kwalifikacyjnych, określa wymiar pensum (w tym podwyższonego pensum, pensum nauczycieli z niepełnosprawnościami), określa etaty specjalistów

Przepisy dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz Karta Nauczyciela mają bezpośredni wpływ na kalkulację godzin w arkuszu. Szczególną uwagę należy zwrócić na prawidłowe rozliczenie pensum nauczycieli oraz godzin zajęć wsparcia uczniów.

Kluczowe akty prawne — część czwarta

L.p.	Nazwa aktu prawnego	Jednostka redakcyjna	Zakres regulacji
8.	Uchwały jednostek samorządu terytorialnego	art. 42 ust. 6, art. 42 ust. 7	Obniżki dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze; określa zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego; określa tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla różnych grup nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów oraz nauczycieli praktycznej nauki zawodu
9.	Rozporządzenie MEN z 24.08.2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci	§ 6	Określa miesięczną liczbę godzin zajęć wczesnego wspomagania rozwoju

Uchwały JST mogą znacząco różnić się między poszczególnymi samorządami. Dyrektor placówki musi znać lokalne regulacje obowiązujące w jego gminie lub powiecie, gdyż mają one bezpośredni wpływ na możliwości organizacyjne szkoły.

Kluczowe akty prawne — część piąta

L.p.	Nazwa aktu prawnego	Jednostka redakcyjna	Zakres regulacji
10.	Rozporządzenie MEN z 9.08.2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży	§ 8, § 9	Określa tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego i godzin zajęć nauczania indywidualnego
11.	Rozporządzenie MEiN z 30.03.2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty	§ 80	Określa zasady tworzenia arkusza dla placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania

Kluczowe akty prawne — część szósta

L.p.	Nazwa aktu prawnego	Jednostka redakcyjna	Zakres regulacji
12.	Rozporządzenie MEiN z 28.09.2023 r. w sprawie ramowych statutów: publicznej placówki kształcenia ustawicznego, publicznego centrum kształcenia zawodowego i publicznego branżowego centrum umiejętności	§ 6 zał. nr 1, § 6 zał. nr 2, § 6 zał. nr 3	Określa ogólne zasady tworzenia arkusza: CKU, CKZ, BCU
13.	Rozporządzenie MENiS z 11.12.2002 r. w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej	§ 5 zał.	Określa ogólne zasady tworzenia arkusza poradni
14.	Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 14.09.2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli	całość	Określa szczegółowe kwalifikacje wymagane od nauczycieli, w szczególności poziom wykształcenia i jego zakres

Ostatni z wymienionych aktów prawnych ma szczególne znaczenie przy weryfikacji prawidłowości przydziału zajęć nauczycielom. Dyrektor musi zapewnić, że każdy nauczyciel posiada odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych mu zajęć.

Harmonogram prac nad arkuszem

Proces tworzenia arkusza organizacji jest ściśle uregulowany czasowo. Przestrzeganie określonych terminów jest obowiązkiem prawnym, a ich niedotrzymanie może skutkować problemami organizacyjnymi i prawnymi.

Harmonogram obejmuje kilka kluczowych etapów: opracowanie projektu przez dyrektora, opiniowanie przez zakładowe organizacje związkowe, przekazanie do organu prowadzącego, opiniowanie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny oraz ostateczne zatwierdzenie. Każdy z tych etapów ma precyzyjnie określone terminy, które wynikają z § 17 ust. 7-10 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

- 1 Kwiecień — opracowanie projektu
Dyrektor przygotowuje projekt arkusza i przekazuje do konsultacji
- 2 Do 19 kwietnia — opinie ZZ
Zakładowe organizacje związkowe wydają opinie w terminie 10 dni roboczych
- 3 Do 21 kwietnia — przekazanie
Dyrektor przekazuje arkusz organowi prowadzącemu
- 4 Do 20 maja — opinia kuratora
Organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydaje opinię
- 5 Do 29 maja — zatwierdzenie
Organ prowadzący zatwierdza arkusz organizacji

Szczegółowy harmonogram — terminy i podmioty

Poniższa tabela przedstawia precyzyjny harmonogram czynności związanych z opracowywaniem, opiniowaniem i zatwierdzeniem arkusza organizacji, zgodnie z § 17 ust. 7-10 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli.

Termin	Czynność	Podmiot odpowiedzialny
Do dnia 19 kwietnia (z zachowaniem 10 dni roboczych)	Opinia zakładowych organizacji związkowych	Dyrektor, zakładowe organizacje związkowe – § 17 ust. 8
Do dnia 21 kwietnia (w tym roku 21.04. przypada w niedzielę)	Przekazanie arkusza do organu prowadzącego	Dyrektor – § 17 ust. 7
Po otrzymaniu arkusza od dyrektora	Przekazanie arkusza do organu sprawującego nadzór pedagogiczny celem zaopiniowania	Organ prowadzący – § 17 ust. 10
Do 20 maja (z zachowaniem 10 dni roboczych)	Wyrażenie opinii przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny	Organ sprawujący nadzór pedagogiczny – § 17 ust. 10
Do 29 maja	Zatwierdzenie arkusza	Organ prowadzący - § 17 ust. 9

MODYFIKACJE

Zmiany w zatwierdzonym arkuszu organizacji

Zmiany do 30 września

W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola **do dnia 30 września**, obowiązują skrócone terminy proceduralne:

Opinie związków zawodowych oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny są wydawane w terminie **4 dni roboczych** od dnia otrzymania zmian
Organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza zmiany nie później niż w terminie **7 dni roboczych** od dnia ich otrzymania

Zmiany po 30 września

Natomiast w przypadku gdy zmiany do arkusza są wprowadzane **po dniu 30 września** danego roku, wówczas procedura jest jeszcze bardziej uproszczona:

Organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza te zmiany w terminie **7 dni roboczych** od dnia ich otrzymania

- Brak wymogu uprzedniego opiniowania przez związki zawodowe i organ nadzoru pedagogicznego

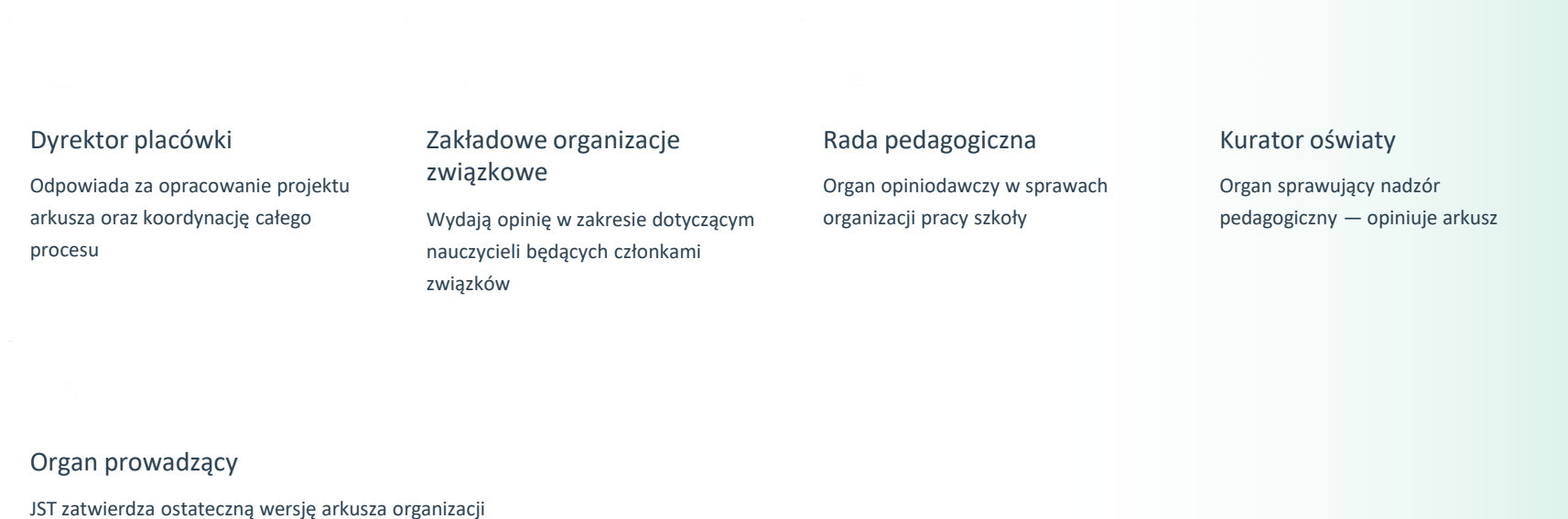
Ta procedura pozwala na szybką reakcję na nieprzewidziane zmiany organizacyjne w trakcie roku szkolnego, takie jak zwiększenie liczby uczniów, zmiany kadrowe czy korekty w organizacji zajęć.

PARTYCYPACJA

Podmioty uczestniczące w procesie tworzenia arkusza

Tworzenie arkusza organizacji to proces wielopodmiotowy, angażujący różne instytucje i organy. Każdy z podmiotów pełni określoną rolę i posiada konkretne kompetencje w tym procesie.

Prawidłowe funkcjonowanie mechanizmów konsultacyjnych i opiniotwórczych jest kluczowe dla legalności i jakości ostatecznego dokumentu. Dyrektor, przygotowując arkusz, musi uwzględnić nie tylko przepisy prawa, ale także opinie i uwagi zgłaszane przez poszczególne podmioty uczestniczące w procedurze.

Kompetencje poszczególnych podmiotów

Podział kompetencji i odpowiedzialności

Każdy z podmiotów uczestniczących w procesie tworzenia arkusza organizacji pełni określoną funkcję i ponosi konkretną odpowiedzialność:

Dyrektor jest inicjatorem i koordynatorem całego procesu. To on odpowiada za merytoryczną poprawność arkusza, zgodność z przepisami prawa oraz terminowe przeprowadzenie wszystkich procedur.

Zakładowe organizacje związkowe mają prawo do wyrażenia opinii w sprawach dotyczących warunków pracy nauczycieli. Ich opinia nie jest wiążąca, ale ignorowanie jej może prowadzić do konfliktów i sporów pracowniczych.

Rada pedagogiczna, choć nie jest bezpośrednio wymieniona w procedurze, często uczestniczy w konsultacjach dotyczących organizacji pracy szkoły.

Kurator oświaty sprawdza arkusz pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego oraz podstawą programową.

Organ prowadzący zatwierdza arkusz, biorąc pod uwagę przede wszystkim aspekty finansowe i organizacyjne.

ZAWARTOŚĆ

Elementy obligatoryjne arkusza organizacji

Arkusz organizacji musi zawierać wszystkie elementy wymagane przepisami prawa. Brak któregośkolwiek z obligatoryjnych elementów może skutkować odmową zatwierdzenia dokumentu przez organ prowadzący lub negatywną opinią kuratora oświaty.

Elementy obowiązkowe arkusza określają zapisy § 17 ust. 1-6 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji, stanowiące kolejno katalog informacji, które muszą być zawarte odpowiednio w:

1. Arkuszu organizacji przedszkola
2. Arkuszu organizacji szkoły
3. Arkuszu organizacji szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny

 Uwaga prawna: Należy podkreślić, że przedstawiony katalog informacji, o których mowa w powołanych przepisach, nie ma charakteru zamkniętego. Dyrektor może uwzględnić w arkuszu dodatkowe informacje, jeśli uzna to za celowe dla jasności i przejrzystości dokumentu.

Szczegółowy zakres informacji w arkuszu

Rozporządzenie szczegółowo określa, jakie informacje muszą znaleźć się w arkuszu organizacji. Poniżej przedstawiono kluczowe kategorie danych, które należy uwzględnić:

Struktura organizacyjna

- Liczba oddziałów/grup
- Liczba uczniów/wychowanków w poszczególnych oddziałach
- Podział na etapy edukacyjne

Kadra nauczycielska

- Imię, nazwisko, stopień awansu zawodowego
- Kwalifikacje poszczególnych nauczycieli
- Liczba godzin prowadzonych zajęć
- Informacja o nauczycielach rozpoczynających staż

Plan zajęć edukacyjnych

- Tygodniowy rozkład zajęć obowiązkowych
- Zajęcia dodatkowe i pozalekcyjne
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna
- Zajęcia rewalidacyjne

Pozostali pracownicy

- Liczba pracowników administracji
- Liczba pracowników obsługi
- Etaty przeliczeniowe
- Pracownicy na stanowiskach kierowniczych

Regulacje § 17 — arkusz organizacji przedszkola

Przepis § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli szczegółowo określa, co musi zawierać arkusz organizacji przedszkola:

§ 17. [Arkusz organizacji przedszkola lub szkoły]

1. Arkusz organizacji przedszkola określa:

01	02	03
Liczbę nauczycieli ogółem, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze	Imię, nazwisko, stopień awansu zawodowego i kwalifikacje poszczególnych nauczycieli oraz liczbę godzin prowadzonych przez nich zajęć	Liczbę nauczycieli, o których mowa w art. 9d ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (nauczyciele rozpoczynający staż)
04	05	
Liczbę pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz etatów przeliczeniowych	Liczbę pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze	

Te pięć kategorii informacji stanowi podstawowy rdzeń każdego arkusza organizacji przedszkola. Brak któregośkolwiek z tych elementów oznacza niekompletność dokumentu i może być podstawą do odmowy jego zatwierdzenia.

JAWNOŚĆ

Arkusz jako informacja publiczna

Charakter prawny arkusza organizacji był wielokrotnie przedmiotem analiz sądów administracyjnych. Kluczowym zagadnieniem było ustalenie, czy arkusz organizacji szkoły publicznej stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Orzecznictwo sądowe

Niektóre składy sądów rozpoznające sprawę w tym zakresie zgodnie uznały, że **arkusz organizacyjny stanowi informację publiczną**. To przełomowe stanowisko ma daleko idące konsekwencje praktyczne dla dyrektorów placówek oświatowych.

Konsekwencje dla dyrektorów

Dla dyrektora oznacza to, że jest on zobowiązany udzielić odpowiedzi na wniosek złożony w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej. Odmowa udostępnienia arkusza może skutkować skargą do sądu administracyjnego.

Zakres jawności informacji

Jak wywodzą organy sądownicze, wprowadzie prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy, jednak **ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne**.

Stanowisko to znajduje uzasadnienie w charakterze wykonywanych zadań oraz w sposobie finansowania działalności szkół publicznych. Transparentność w wykorzystaniu środków publicznych jest jedną z podstawowych zasad demokratycznego państwa prawa.

Argumentacja orzecznictwa sądowego

Sądy administracyjne w swoich rozstrzygnięciach dotyczących jawności arkusza organizacji wypracowały spójną linię argumentacyjną, która opiera się na kilku fundamentalnych przesłankach prawnych i faktycznych.

Nauczyciel jako funkcjonariusz publiczny

Niezaprzeczalne, że nauczyciel pełni zadania funkcjonariusza publicznego. Status ten wynika z charakteru wykonywanej pracy — kształcenia i wychowywania młodego pokolenia w imieniu państwa.

Brak naruszenia RODO

Wobec powyższego obawa przed naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych w kontekście udzielenia informacji o kwalifikacjach nauczyciela oraz liczbie realizowanych przez niego godzin jest pozbawiona podstaw prawnych.

Wykonywanie zadań publicznych

W powoływanej argumentacji organy sądownicze zwróciły również uwagę, że szkoła wykonuje zadania publiczne w zakresie edukacji oraz gospodaruje mieniem publicznym.

Obowiązek transparentności

W konsekwencji dyrektor tej jednostki jako organ ją reprezentujący jest zobowiązany w sprawach udzielania informacji publicznej (por. wyrok WSA w Gliwicach z 2.08.2016 r., IV SAB/GI 46/16).

Funkcja publiczna nauczyciela a ochrona danych

Status prawny nauczyciela

Niezaprzeczalne, że **nauczyciel pełni zadania funkcjonariusza publicznego**. Ten szczególny status prawny wynika z charakteru wykonywanej pracy oraz społecznej roli, jaką pełnią nauczyciele w systemie edukacji.

Nauczyciele realizują konstytucyjne prawo obywateli do edukacji, działając w imieniu państwa i z jego upoważnienia. Ich praca jest finansowana ze środków publicznych, a efekty tej pracy dotyczą fundamentalnego interesu publicznego — kształcenia kolejnych pokoleń obywateli.

Ochrona danych osobowych

Wobec tego obawa przed naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych w kontekście udzielenia informacji o kwalifikacjach nauczyciela oraz liczbie realizowanych przez niego godzin (które to informacje znajdują się w arkuszu) jest **pozbawiona podstaw prawnych**.

Zadania publiczne szkoły

W powoływanej argumentacji organy sądownicze zwróciły również uwagę, że **szkoła wykonuje zadania publiczne** w zakresie edukacji oraz **gospodaruje mieniem publicznym**.

Szkoły publiczne są jednostkami organizacyjnymi jednostek samorządu terytorialnego, które realizują zadania własne tych jednostek w zakresie edukacji publicznej. Finansowanie szkół pochodzi z budżetu JST, który z kolei zasilany jest z podatków płaconych przez obywateli.

Obowiązek informacyjny dyrektora

Co w konsekwencji oznacza, że dyrektor tej jednostki jako organ ją reprezentujący jest zobowiązany w sprawach udzielania informacji publicznej. Odmowa udostępnienia arkusza organizacji może być uznana za naruszenie ustawy o dostępie do informacji publicznej i skutkować odpowiedzialnością prawną.

PRAKTYKA

Konstruowanie arkusza — zasady szczegółowe

Praktyczne przygotowanie arkusza organizacji wymaga uwzględnienia wielu szczegółowych zasad i regulacji dotyczących różnych aspektów funkcjonowania placówki oświatowej.

Liczebność oddziałów

Maksymalna liczba uczniów w oddziale jest określona rozporządzeniem i różni się w zależności od typu oddziału — zwykły, integracyjny czy specjalny

Zajęcia rewalidacyjne

Dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego należy zaplanować odpowiedni wymiar zajęć rewalidacyjnych zgodnie z zaleceniami poradni

Standaryzacja zajęć

Wymiar godzin poszczególnych przedmiotów musi być zgodny z ramowymi planami nauczania oraz podstawą programową kształcenia ogólnego

Kształcenie specjalne

Organizacja kształcenia dla uczniów z niepełnosprawnościami wymaga uwzględnienia dodatkowych zajęć specjalistycznych i dostosowania liczebności oddziałów

Konstruowanie arkusza — zasady szczegółowe

Edukacja zdrowotna

Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie oraz zajęcia dotyczące edukacji zdrowotnej muszą być zaplanowane zgodnie z wymaganiami rozporządzeń

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Wymiar godzin zajęć wsparcia (korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych) powinien odpowiadać faktycznym potrzebom uczniów

Godziny ponadwymiarowe

Należy prawidłowo rozliczyć godziny ponadwymiarowe nauczycieli, pamiętając o limitach określonych w Karcie Nauczyciela

Godziny do dyspozycji

Dyrektor dysponuje pulą godzin, którą może przeznaczyć na wzmocnienie wybranych przedmiotów lub wprowadzenie dodatkowych zajęć edukacyjnych

KADRY

Ruch kadrowy w arkuszu organizacji

Zmiany w stanie zatrudnienia nauczycieli w trakcie roku szkolnego są naturalnym elementem funkcjonowania placówki oświatowej. Kluczowe jest prawidłowe odzwierciedlenie tych zmian w arkuszu organizacji oraz przestrzeganie wymogów prawnych związanych z modyfikacją warunków zatrudnienia.

Ograniczanie etatów

Zmniejszenie wymiaru zatrudnienia nauczyciela wymaga zachowania odpowiednich procedur i terminów wypowiedzenia określonych w Karcie Nauczyciela. Dyrektor musi pamiętać, że wypowiedzenie zmieniające warunki pracy i płacy może nastąpić tylko z przyczyn określonych w przepisach.

Łączone pensum

W sytuacji niedoboru godzin w jednym przedmiocie nauczyciel może realizować zajęcia z kilku przedmiotów, jeśli posiada do tego odpowiednie kwalifikacje. Łączenie pensum musi być dokonane zgodnie z przepisami o kwalifikacjach nauczycieli.

Obniżka wymiaru zajęć

Nauczyciele pełniący funkcje kierownicze (dyrektor, wicedyrektor) są uprawnieni do obniżki pensum dydaktycznego. Zakres tej obniżki określają uchwały jednostek samorządu terytorialnego i musi być uwzględniony w arkuszu organizacji.

Zapisy w arkuszu

Wszystkie powyższe zmiany muszą znaleźć odzwierciedlenie w arkuszu organizacji poprzez stosowne aneksy. Aneks do arkusza wymaga przeprowadzenia skróconej procedury opiniowania i zatwierdzania, z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu.

Mam nadzieję, że przedstawione informacje pomogą Państwu w prawidłowym przygotowaniu arkusza organizacji szkoły lub przedszkola na rok szkolny 2026/2027.

Pamiętajcie o terminach

Przestrzeganie harmonogramu jest kluczowe dla sprawnego przeprowadzenia procedury

Konsultujcie się ze związkami

Dobra komunikacja z zakładowymi organizacjami związkowymi ułatwia cały proces

Sprawdzajcie akty prawne

Prawo oświatowe zmienia się regularnie — zawsze weryfikujcie aktualne brzmienie przepisów

Dokumentujcie wszystko

Zachowujcie dowody przekazania dokumentów i otrzymania opinii na każdym etapie

DOŁĄCZ DO SZKOLENIA **PEŁNOWYMIAROWEGO**

Arkusze organizacji szkoły i przedszkola na rok szkolny 2026/2027 – zasady, na jakich należy zaplanować pracę placówki w przyszłym roku szkolnym

Weź udział w szkoleniu i zyskaj:

- certyfikat
- dostęp do nagrania
- możliwość zadawania pytań po szkoleniu

Z kodem **ARKUSZ** zyskasz 10% zniżki
– tylko przez 24h!

Dziękujemy za uwagę i zapraszamy do kontaktu!

☎ 71 321 56 41

✉ biuro@centrumverte.pl

🌐 www.centrumverte.pl